

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 3 юли 2019 г.
(OR. en)

8657/19

Междуетноститутуционално досие:
2018/0207(COD)

CODEC 971
JAI 417
INF 121
CADREFIN 217
FREMP 60
PE 210

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на програма „Права и ценности“ — Резултати от първото четене в Европейския парламент (Страсбург, 15—18 април 2019 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Claude MORAES (S&D, UK), от името на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи, представи изменение (изменение 115) към доклада на Bodil VALERO (Greens/EFA, SE) относно горепосоченото предложение.

Освен това политическата група EFDD внесе едно изменение (изменение 116).

II. ГЛАСУВАНЕ

По време на гласуването на 17 април 2019 г. на пленарното заседание беше прието изменение 115 на предложението (472 гласа „за“, 129 „против“ и 41 „въздържал се“). Други изменения не бяха приети.

Така измененото предложение на Комисията представлява позицията на Парламента на първо четене, която се съдържа в неговата законодателна резолюция, приложена към настоящата бележка¹.

Частите от приложения текст, които не са подчертани в сиво, по същество съответстват, с незначителни разлики, на общото разбиране, постигнато на 6 март 2019 г. на последната тристранна среща по време на 8-ия парламентарен мандат (2014 – 2019 г.). Тези разлики следва да бъдат коригирани, преди Съветът да приеме своята позиция, след като бъде постигнато съгласие по целия текст.

Текстът, подчертан в сиво в предложението, не е одобрен в рамките на междуинституционалните преговори на този етап.

---

¹ Текстът на позицията на Парламента в законодателната резолюция съдържа обозначения на промените, внесени с измененията в предложението на Комисията. Допълненията към текста на Комисията са обозначени с *получер курсив*. Заличеният текст е обозначен със символа „■“.

Програма „Права и ценности“ ***I

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 17 април 2019 г. относно предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „Права и ценности“ (COM(2018)0383 – C8-0234/2018 – 2018/0207(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и Съвета (COM(2018)0383),
- като взе предвид член 294, параграф 2, член 16, параграф 2, член 19, параграф 2, член 21, параграф 2, член 24, член 167 и член 168 от Договора за функционирането на ЕС, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0234/2018),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 18 октомври 2018 г.¹,
- като взе предвид становището на Комитета на регионите от 10 октомври 2018 г.²,
- като взе предвид писмото на своя председател до председателите на комисиите от 25 януари 2019 г., в което се очертава подходът на Парламента към секторните програми, свързани с многогодишната финансова рамка (МФР) за периода след 2020 г.,
- като взе предвид писмото на Съвета до председателя на Европейския парламент от 1 април 2019 г., в което се потвърждава общото разбиране, постигнато между съзаконодателите по време на преговорите,
- като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид доклада на комисията по граждански права, правосъдие и вътрешни работи и становищата на комисията по култура и образование, комисията по правата на жените и равенството между половете, комисията по бюджети, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по правни въпроси и комисията по конституционни въпроси (A8-0468/2018),

---

¹ ОВ С 62, 15.2.2019 г., стр. 178.

² ОВ С 461, 21.12.2018 г., стр. 196.

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене¹;
2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

---

¹ Тази позиция заменя измененията, приети на 17 януари 2019 г. (Приети текстове, P8_TA(2019)0040).

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 17 април 2019 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2019/... на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „Гражданство, равенство, права и ценности“

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз и по-специално член 16, параграф 2, член 19, параграф 2, член 21, параграф 2 и членове 24, 167 и 168 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура³,

като имат предвид, че:

- (1) В съответствие с член 2 от Договора за Европейския съюз „Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете“. В член 3 допълнително се посочва, че „Съюзът има за цел да насърчава мира,

---

¹ ОВ С 62, 15.2.2019 г., стр. 178.

² ОJ С 461, 21.12.2018 г., стр. 196

³ Позиция на Европейския парламент от 17 април 2019 г. Текстът, подчертан в сиво, не е договорен в рамките на междуинституционалните преговори.

ценностите си и благоденствието на своите народи“, както и че, наред с другото, той „зачита богатството на своето културно и езиково многообразие и следи за опазването и развитието на европейското културно наследство“. Тези ценности са допълнително потвърдени и изразени в правата, свободите и принципите, залегнали в Хартата на основните права на Европейския съюз (*„Хартата“*).

- (2) Тези права и ценности трябва да продължат да бъдат **активно утвърждавани, защитавани**, насърчавани, прилагани и споделяни между гражданите и народите и да бъдат в самата основа на проекта на ЕС, **тъй като влошаването на защитата на тези права и ценности в която и да е държава членка може да има вредни последици за целия Съюз**. Ето защо в бюджета на ЕС се създава нов фонд „Правосъдие, права и ценности“, който съчетава програмите „**Гражданство, равенство, права и ценности**“ и „Правосъдие“. В момент, когато европейските общества се сблъскват с екстремизъм, радикализъм и разделение **и с непрекъснато свиващо се пространство за независимото гражданско общество**, по-важно от всякога е да се насърчават, укрепват и защитават правосъдието, правата и ценностите на ЕС: правата на човека, зачитането на човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството и принципите на правовата държава. Това ще има дълбоки и преки последици за политическия, социалния, културния и икономическия живот в ЕС. Като част от новия фонд програма „Правосъдие“ ще продължи да подкрепя по-нататъшното развитие на пространството на правосъдие на Съюза, **основано на принципите на правовата държава, независимостта и безпристрастността на съдебната власт, на взаимното признаване и взаимното доверие, достъпа до правосъдие** и трансграничното сътрудничество. Програма „**Гражданство, равенство, права и ценности**“ ще обедини програмата „Правта, равенство и гражданство“ за периода 2014—2020 г., създадена с Регламент (ЕС) № 1381/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹ и програма „Европа за

---

¹ Регламент (ЕС) № 1381/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за създаване на програма „Правта, равенство и гражданство“ за периода 2014—2020 година (ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 62)

гражданите“, създадена с Регламент (ЕС) № 390/2014 на Съвета¹ (наричани по-долу „предшестващите програми“).

- (3) Фондът „Правосъдие, права и ценности“ и неговите две основни програми за финансиране ще бъдат насочени **■** към **физическите лица** и субектите, които допринасят за превръщането в реалност и за жизнеността на нашите общи ценности, права, **равенство** и богато многообразие. Крайната цел е да се насърчава и подкрепя едно основано на права, равноправно, **отворено, плуралистично**, приобщаващо и демократично общество. Това включва активно **и оправомощено** гражданско общество, което насърчава демократичното, гражданското и социалното участие на хората **и развива** богатото многообразие на европейското общество, въз основа на **нашите общи ценности**, история и памет. В член 11 от Договора за Европейския съюз **се изисква** институциите на Съюза **да поддържат открит, прозрачен и редовен диалог с гражданското общество и да** предоставят чрез подходящи средства на гражданите и представителните организации възможността да изразяват и обменят публично мнения във всички области на дейност на Съюза.
- (3а) **Следва да се създаде редовен, открит и прозрачен диалог с бенефициентите по програмата и с други заинтересовани страни чрез учредяването на Група за граждански диалог. Групата за граждански диалог следва да представлява отворен и неформален форум за разисквания и да допринася за обмена на опит и добри практики, както и за обсъждането на промените в политиката в рамките на областите и целите, обхванати от програмата, и свързаните области. Групата за граждански диалог не следва да носи никаква отговорност по отношение на управлението на програмата.**
- (4) **Програмата** следва да позволи да се развият полезни взаимодействия с цел справяне с предизвикателствата, които са честа пречка пред

---

¹ Регламент (ЕС) № 390/2014 на Съвета от 14 април 2014 г. за създаване на програма „Европа за гражданите“ за периода 2014—2020 г. (ОВ L 115, 17.4.2014 г., стр. 3)

популяризирането и защитата на ценностите **на Съюза**, и с цел постигане на критично измерение, за да има конкретни резултати в тази област. Това следва да се постигне, като се надгражда върху положителния опит на предишните програми **и той продължава да се развива**. Така ще се позволи пълноценно използване на потенциала за полезни взаимодействия, по-ефективно подпомагане на обхванатите области на политиката и увеличаване на техния потенциал за достигане до **физическите лица и гражданското общество, като се цели равномерно географско разпределение**. За да бъде ефективна, програмата следва да отчита специфичното естество на различните политики, техните различни целеви групи и конкретните им потребности чрез прилагане на специално разработени **и целенасочени** подходи.

- (4а) **Пълното зачитане и насърчаването на принципите на правата държава и на демокрацията е от основно значение за изграждане на доверие на гражданите в Съюза и за осигуряване на взаимно доверие сред държавите членки. Чрез насърчаването на правата и ценностите програмата ще допринесе за изграждането и постигането на по-демократичен Съюз, зачитането на върховенството на закона и демократичния диалог, прозрачността и доброто управление, включително в случаи на свиващо се пространство за гражданското общество.**
- (5) За да се доближи Европейският съюз до своите граждани **и да се окуражи демократичното участие**, са необходими различни действия и координирани усилия. **Европейското гражданство и европейската идентичност следва да бъдат развивани и прокарвани напред чрез насърчаване на разбирането от страна на гражданите на процеса на създаване на политики и чрез насърчаване на гражданското участие в действията на Съюза. Също така** събирането на гражданите в проекти за побратимяване на градове или в мрежи от градове и подкрепата на организациите на гражданското общество **на местно, регионално, национално и транснационално равнище** в областите, обхванати от програмата, ще допринесе за увеличаване на ангажираността на гражданите в

обществото и в крайна сметка и на тяхното **активно** участие в демократичния живот на Съюза. В същото време подпомагането на дейностите, насърчаващи взаимното разбирателство, **междукултурния диалог, културното и езиковото многообразие, социалното приобщаване и** уважението към другите, насърчава усещането за принадлежност **към Съюза и общо гражданство в рамките на** европейска идентичност, основано на споделено разбиране за **нашите общи европейски** ценности, култура, история и наследство. Насърчаването на по-силно чувство на принадлежност към Съюза и на ценностите на Съюза е особено важно сред гражданите на ЕС, които живеят в най-отдалечените региони, поради голямото разстояние, което ги дели от европейския континент.

- (6) Дейностите, свързани със спомена за миналото, и критичният размисъл за историческата памет на Европа са необходими, за да накарат гражданите, **и по-специално младите хора**, да осъзнаят общата **си** история **и ценности** като основа за общо бъдеще ■ . **Дейностите, свързани със спомена за миналото, следва да осъществяват размисъл върху причините за тоталитарните режими в съвременната история на Европа – по-специално нацизма, който доведе до Холокоста, фашизма, сталинизма и тоталитарните комунистически режими – както и да възпоменават жертвите на техните престъпления. Те следва да обхващат също така дейности, свързани с други определящи моменти и отправни точки в най-новата история на Европа.** Значението на историческите, **социалните, културните и междукултурните аспекти** ■ също следва да бъдат взети под внимание **с оглед създаване на европейска идентичност, основана на общи ценности, и чувството за принадлежност.**
- (7) Гражданите следва също така да бъдат по-добре осведомени за техните права, произтичащи от гражданството на Съюза, и следва да се чувстват спокойни да живеят, пътуват, учат, работят и да бъдат доброволци в друга държава членка, както и да се чувстват способни да ползват и упражняват всички свои права, произтичащи от гражданството на ЕС, да имат доверие в равния достъп, пълната приложимост и защитата на техните права без каквато и да е дискриминация, независимо къде в Съюза се намират във всеки един момент.

Гражданското общество трябва да бъде подпомагано за насърчаването и опазването на **ценностите** на **Съюза** и повишаването на осведомеността за тях съгласно член 2 от Договора за ЕС и за допринасянето за ефективното ползване на правата съгласно правото на Съюза.

- (8) Равенството между **половете** е основна ценност и цел на Европейския съюз. **Въпреки това цялостният напредък по отношение на равенството между половете е в застой.** Дискриминацията и неравностойното третиране на жените **и момичетата, както и различните форми на насилие над жените и момичетата нарушават** техните основни права и **ограничават** тяхното пълно политическо, социално и икономическо участие в обществото. Освен това съществуването на **политически,** структурни и културни бариери възпрепятства постигането на целта за действително равенство между половете. ■ Насърчаването **и интегрирането** на равенството между половете във всички дейности на Съюза представлява основната **задача** за Съюза и двигател на икономическия растеж **и социалното развитие** и следва да се подкрепя от програмата. **Особено важни са активната борба със стереотипите и справянето с мълчаливата и междусекторната дискриминация. Равният достъп до работа, равното участие на пазара на труда и премахването на пречките пред напредъка в кариерата във всички сектори, например в съдебната система, НТИМ (науката, технологиите, инженерството и математиката), са стълбове на равенството между половете. Следва да се постави акцент и върху равновесието между професионалния и личния живот и върху равното разпределяне на неплатената домакинска работа и работата, свързана с полагане на грижи за деца, възрастни хора и други зависими лица, между мъжете и жените, тъй като те остават стълбове за еднаква степен на икономическа независимост и участие и са неразривно свързани с постигането на равенство между жените и мъжете.**
- (9) Насилието, основано на пола, и насилието срещу **групи, изложени на риск** (деца, млади хора **и други групи, изложени на риск, като ЛГБТИК лица и хора с увреждания**), представляват сериозно нарушение на основните права **и продължават да присъстват** в целия Съюз при всякакви социални и

икономически условия със сериозни последствия за физическото, умственото и психологическото здраве на жертвите и за обществото като цяло. Жените са лицата, които са най-силно засегнати от основани на пола насилие и тормоз, както в частната, така и в публичната сфера; следователно борбата с това насилие е ключово действие за насърчаване на равенството между половете. Конвенцията на Съвета на Европа относно предотвратяването и борбата с насилието срещу жените и домашното насилие (Конвенцията от Истанбул) определя „насилието над жени“ като „всички актове на насилие, основано на пола, които водят или е вероятно да доведат до физически, сексуални, психологически или икономически увреждания или страдание за жените, включително заплахи за такива актове, принуда или произволно лишаване от свобода, независимо дали това се случва в обществения или в личния живот“. Борбата с насилието, основано на пола, изисква многостранен подход, включително справянето с неговите правни, икономически, образователни и здравни аспекти. Необходимо е също и активно да се противопостави на половете стереотипи от ранна възраст, както и на всички форми на проповядващи вражда и омраза изказвания и на онлайн насилие. В този контекст остава от съществено значение да се подкрепят организациите за защита на правата на жените и другите участници, работещи в тази област. Децата, младите хора и други изложени на риск групи, като например ЛГБТИК лица и хората с увреждания, също са изложени на повишен риск от подлагане на насилие, особено в семейните и интимните взаимоотношения. Следва да бъдат предприети действия за насърчаване на правата на лицата, изложени на риск – по-специално правата на децата (включително децата сираци, децата, останали сираци след домашни престъпления и други особено уязвими групи деца) – и за допринасяне към тяхната закрила и гарантиране на тяхното право на развитие и достойнство. Борбата с всички форми на насилие, особено насилието, основано на пола, насърчаването на неговото предотвратяване и защитата и подкрепата на жертвите са приоритети на Съюза, които спомагат за упражняването на

основните права на лицата и допринасят за равенството между **половете**.

Тези приоритети следва да се подкрепят от програмата.

- (10) Силна политическа воля и координирани действия, основани на методите и резултатите от предишните програми „Дафне“, програма „Права, равенство и гражданство“ и програма „Правосъдие“, са необходими за предотвратяване и борба с всички форми на насилие и за защита на жертвите. По-специално, след стартирането ѝ през 1997 г., финансирането по програма „Дафне“ в подкрепа на жертвите на насилие и за борба с насилието срещу жени, деца и млади хора се оказа особено успешно както по отношение на нейната популярност сред заинтересованите страни (публични органи, академични институции и неправителствени организации), така и по отношение на ефективността на финансираните проекти. По нея са финансирани проекти за повишаване на осведомеността, предоставяне на услуги в подкрепа на жертвите и подпомагане на дейностите на **■** организации на **гражданското общество**, работещи по места. Тя е насочена към всички форми на насилие, като например домашното насилие, сексуалното насилие, трафика на хора, **преследването и вредни традиционни практики, като гениталното осакатяване на жени**, както и нововъзникващи форми на насилие като кибертормоза **и малтретирането онлайн**.

Поради това е важно да се продължат всички тези дейности, **с независими разпределени бюджетни средства за „Дафне“** и резултатите и извлечените поуки да бъдат надлежно взети предвид при изпълнението на програмата.

- (11) Недопускането на дискриминация е основен принцип на Съюза. В член 19 от Договора за функционирането на Европейския съюз са предвидени действия за борба с дискриминацията, основана на пола, расата или етническия произход, религията или убежденията, наличието на физическо или умствено увреждане, възрастта или сексуалната ориентация. Недопускането на дискриминация е залегнало също така и в член 21 на Хартата. Специфичните особености на различните форми на дискриминация, **включително пряка, непряка и структурна дискриминация**, следва да бъдат взети предвид и успоредно с това следва да бъдат изготвени подходящи действия за

предотвратяване и борба с дискриминацията, основана на един или повече признаци. По програмата следва да се подкрепят действия за предотвратяване и борба с **всички форми на дискриминация**, расизма, ксенофобията, **афрофобията**, антисемитизма, **настроенията срещу циганите**, омразата към мюсюлманите и други форми на нетолерантност, **включително хомофобията, бифобията, трансфобията и интерфобията и други форми на нетолерантност въз основа на половата идентичност, както онлайн, така и офлайн, към лица, принадлежащи към малцинства, като се вземе предвид множествената дискриминация**. В този контекст особено внимание следва да бъде отделено и на предотвратяването и борбата с всички форми на насилие, омраза, сегрегация и заклеймяване, както и на борбата с малтретирането, тормоза и нетолерантното отношение. Програмата следва да се изпълнява по начин, който позволява взаимно допълване с другите дейности на Съюза, които имат същите цели, по-специално с посочените в Съобщението на Комисията от 5 април 2011 г., озаглавено „Рамка на ЕС за национални стратегии за интеграция на ромите до 2020 г.“¹⁰ и в Препоръката на Съвета от 9 декември 2013 г. относно ефективни мерки за интегриране на ромите в държавите членки¹.

- (12) **Социалните и свързаните с** околната среда **пречки**, както и липсата на достъпност, възпрепятстват пълното и ефективно участие на хората с увреждания в обществото, на равноправна основа с останалите. Хората с увреждания се сблъскват с пречки пред, наред с другото, достъпа до пазара на труда, ползването на приобщаващо и качествено образование, избягването на бедността и социалното изключване, достъпа до културни инициативи и медии и упражняването на техните политически права. Като страна по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ на ООН), Съюзът и всички негови държави членки са се ангажирали да насърчават, защитават и гарантират пълното и ефективно упражняване на всички основни права и свободи на човека от страна на всички хора с увреждания. Разпоредбите на КПХУ на ООН станаха неразделна част от правния ред на Съюза.

---

¹ ОВ С 378, 24.12.2013 г., стр. 1.

- (13) Правото на зачитане на личния и семейния живот на дадено лице, на жилището му и на личните му съобщения (правото му на неприкосновеност на личния живот) е основно право, залегнало в член 7 на Хартата на основните права. Защитата на личните данни е основно право, залегнало в член 8 от Хартата на основните права и член 16 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Спазването на правилата за защита на личните данни подлежи на контрол от независими надзорни органи. В правната рамка на Съюза, и по-специално в Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета¹ и Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета², се определят разпоредбите, с които да се гарантира, че правото на защита на личните данни е ефективно защитено. Тези правни инструменти възлагат на националните надзорни органи за защита на данните задачата за насърчаване на обществената информираност и разбиране на рисковете, правилата, предпазните мерки и правата по отношение на обработването на лични данни. Съюзът следва да може да провежда дейности за повишаване на осведомеността, **включително чрез подкрепа за организациите на гражданското общество, които се застъпват за защита на данните съгласно стандартите на Съюза, и да извършва** проучвания и други съответни дейности предвид значението на правото на защита на личните данни във времена на бързо технологично развитие.
- (14) В член 24 от ДФЕС Европейският парламент и Съветът се задължават да приемат разпоредби относно процедурите и условията, необходими за представянето на гражданска инициатива по смисъла на член 11 от Договора за Европейския съюз. Това е направено с приемането на Регламент [(ЕС) № 211/2011 на Европейския парламент и на Съвета³]. Програмата следва да подпомага финансирането на техническата и организационна подкрепа за изпълнение на Регламент [(ЕС) № 211/2011], като по този начин се подкрепя

---

¹ ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1 – 88.

² ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 89 – 131.

³ Регламент (ЕС) № 211/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно гражданската инициатива (ОВ L 65, 11.3.2011 г., стр. 1).

упражняването от страна на гражданите на правото да предлагат и подкрепят европейски граждански инициативи.

- (15) Съгласно членове 8 и 10 от ДФЕС Програмата следва във всичките си дейности да подпомага интегрирането на целите за равенство между половете и недопускането на дискриминация. *Междинната и окончателната оценка на програмата следва да оценят въздействието на аспектите във връзка с пола, така че да се определи в каква степен програмата допринася за равенството между половете, както и да оценят дали програмата не оказва нежелано отрицателно въздействие върху равенството между половете. В този контекст и като се вземат предвид различното естество и обхват на дейностите по различните направления на програмата, ще бъде важно събраните от организаторите на проекти индивидуални данни да бъдат групирани по пол, когато това е възможно. Важно е също така на кандидатите да се предоставя информация относно начините за съобразяване с равенството между половете, включително относно използването на инструменти за интегриране на принципа на равенство между половете, като например бюджетиране, съобразено с равенството между половете, и оценки на въздействието върху равенството между половете, когато е необходимо. При консултирането с експерти и заинтересовани страни следва да се взема под внимание балансът между половете.*
- (16) В член 3, параграф 3 от Договора за ЕС се изисква Съюзът да насърчава защитата на правата на детето в съответствие с член 24 от Хартата и Конвенцията на ООН за правата на детето.
- (17) В съответствие с актовете на Съюза относно равното третиране държавите членки създадоха независими органи за насърчаване на равното третиране, известни като „органи за равно третиране“, за борба с дискриминацията, основана на раса, етнически произход и пол. Много държави членки обаче надхвърлиха тези изисквания и гарантираха, че органите за равно третиране могат също така да се борят с дискриминацията, основана на други признаци като *език, възраст, полови белези, идентичност или различия по*

отношение на социалния пол, сексуална ориентация, религия или убеждения, увреждане ■ . Органите за равно третиране играят ключова роля в насърчаването на равенството и осигуряването на ефективно прилагане на законодателството в областта на равното третиране чрез предоставяне по-специално на независима помощ на жертвите на дискриминация, провеждането на независими проучвания относно дискриминацията, публикуването на независими доклади и отправянето на препоръки по всички въпроси, свързани с дискриминацията в тяхната държава. От съществено значение е работата на органите за равно третиране да бъде координирана в тази връзка на равнището на Съюза. Европейската мрежа на националните органи по въпросите на равенството (EQUINET) беше създадена през 2007 г. Нейни членове са националните органи за насърчаване на равното третиране, установени с Директива 2000/43/ЕО на Съвета¹, Директива 2004/113/ЕО на Съвета², Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³ и Директива 2010/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁴. **На 22 юни 2018 г. Комисията прие препоръка относно стандартите за органите по въпросите на равенството, която обхваща мандата, независимостта, ефективността и координацията и сътрудничеството на органите по въпросите на равенството.** EQUINET е в изключителна ситуация, тъй като е единственият субект, осигуряващ координация на дейностите между органите за равно третиране. Тази координация от страна на EQUINET е

---

¹ Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22).

² Директива 2004/113/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги (ОВ L 373, 21.12.2004 г., стр. 37).

³ Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 23).

⁴ Директива 2010/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. за прилагане на принципа на равно третиране на мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица, и за отмяна на Директива 86/613/ЕИО на Съвета (ОВ L 180, 15.7.2010 г., стр. 1).

ключова за доброто прилагане на антидискриминационното законодателство на Съюза в държавите членки и следва да бъде подкрепяна от програмата.

(17a) С цел да се повиши достъпността за лесно ползване и да се предоставят безпристрастни насоки и практическа информация във връзка с всички аспекти на програмата, могат да се създадат звена за контакт в държавите членки, за да се осигури помощ както за бенефициентите, така и за кандидатите. Звената за контакт по програмата следва да могат да изпълняват независимо своите функции, без публичните органи да се намесват в процеса на вземане на техните решения. Държавите членки следва да могат да избират най-подходящото управление на звената за контакт по програмата, включително, наред с другото, чрез публични органи, организации на гражданското общество или консорциуми с тяхно участие. Звената за контакт по програмата не трябва да имат никакви отговорности във връзка с управлението на програмата.

(18) Независимите органи по правата на човека и организациите на гражданското общество играят важна роля за насърчаване, защита и повишаване на осведомеността относно общите ценности на Съюза съгласно член 2 от Договора за ЕС, както и за допринасяне за ефективното ползване на правата съгласно законодателството на Съюза, включително Хартата на основните права на ЕС. Както е отразено в резолюцията на Европейския парламент от 19 април 2018 г., **увеличаването на финансирането и подходящата финансова подкрепа са ключови за развитието на благоприятна и устойчива среда, за да могат организациите на гражданското общество да засилят ролята си и да изпълняват своите функции по независим и ефективен начин. Ето защо, като допълва усилията на национално равнище, финансирането от ЕС следва да допринася за подкрепата, оправомощаването и изграждането на капацитета на независимите организации на гражданското общество, занимаващи се с насърчаването на **ценностите и** правата **■**, чиито дейности помагат за стратегическото прилагане на правата съгласно правото на ЕС и Хартата на основните права на ЕС, включително чрез застъпничество, **като например стратегически съдебни спорове, кампании, комуникация и други** дейности**

като „обществен страж“, както и за насърчаване, защита и повишаване на осведомеността относно **ценностите** на Съюза на **местно, регионално, национално и транснационално** равнище. **Програмата следва да бъде приложена по лесен за ползване начин, например с лесни за ползвателите процедури за кандидатстване и докладване. Следва да се обърне специално внимание на достъпността ѝ за организациите на гражданското общество на транснационално, национално, регионално и местно равнище, включително местните организации на гражданското общество на терена, както и на капацитета на бенефициентите. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на финансова подкрепа за трети страни, когато е целесъобразно.**

- (19) Комисията следва да гарантира цялостната съгласуваност, взаимното допълване и полезните взаимодействия с работата на органите, службите и агенциите на Съюза, и по-специално Европейския институт за равенство между половете и Агенцията на Европейския съюз за основните права, и следва да прави преглед на дейността на други национални и международни участници в областите, обхванати от програмата.
- (20) Програмата следва да бъде отворена, при определени условия, за участие на членовете на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членове на Европейското икономическо пространство (ЕИП), членовете на ЕАСТ, които не са членове на ЕИП, и други европейски държави. Присъединяващите се държави, държавите кандидатки и потенциалните държави кандидатки, които се ползват от предприсъединителна стратегия, следва също да могат да участват в програмата.
- (21) За да се гарантира ефективното разпределение на средствата от общия бюджет на Съюза, е необходимо да се осигури европейска добавена стойност на всички извършвани действия и тяхното допълване с дейностите на държавите членки, като същевременно **следва да** се търси последователност, допълване и полезни взаимодействия с програми за финансиране, подпомагащи области на политиката с тесни връзки една с друга, по-специално в рамките на фонда „Правосъдие, права и ценности“ — и по този

начин с програма „Правосъдие“ — както и с програми „Творческа Европа“ и „Еразъм+“, за да се реализира потенциалът на културните взаимовръзки в областта на културата, медиите, изкуствата, образованието и творчеството. Необходимо е да се създадат полезни взаимодействия с други европейски програми за финансиране, по-специално в областта на заетостта **и борбата срещу социалната изолация, по-специално с Европейския социален фонд плюс**, вътрешния пазар, предприемачеството, младежта, здравето, гражданството, правосъдието, миграцията, сигурността, научноизследователската дейност, иновациите, технологиите, промишлеността, сближаването, туризма, външните отношения, търговията и **устойчивото** развитие.

- (22) В настоящия регламент се определя финансов пакет за програма **„Гражданство, равенство, права и ценности“**, който ще представлява основната референтна сума, по смисъла на [точка 17 от Междунституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление¹], за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.
- (23) Към настоящата програма се прилага Регламент (ЕС, Евратом) № [новият ФР] („Финансовият регламент“). В него са определени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите, обществените поръчки, непрякото изпълнение, , финансовите инструменти и бюджетните гаранции.
- (24) Видовете финансиране и методите за изпълнение съгласно настоящия регламент следва да се избират въз основа на способността им да постигат конкретните цели на действията и да постигат резултати, като се вземат предвид по-специално разходите за проверките, административната тежест,

---

¹ [Позоваването трябва да се актуализира: ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1. Споразумението е достъпно на адрес: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)&from=BG](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220(01)&from=BG)].

капацитетът на съответните заинтересовани страни и целевите бенефициенти и очакваният риск от неспазване. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни общи суми, фиксирани ставки и разходи за единица продукт, както и финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в член 125, параграф 1 от Финансовия регламент. ■

(24a) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹, Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета², Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета³ и Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета⁴ финансовите интереси на Съюза се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности и измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура

¹ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

² Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

³ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁴ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

може да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета¹. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, оказват пълно сътрудничество за защита на финансовите интереси на Съюза, предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата (ЕСП) и гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.

- (25) *Във връзка с изпълнението на конкретните цели, свързани с насърчаването на равенството между половете, правата, включването и участието на гражданите в демократичния живот на Съюза на местно, регионално, национално и транснационално равнище, и борбата с насилието*, трети държави, които са членове на Европейското икономическо пространство (ЕИП), могат да участват в програми на Съюза в рамките на сътрудничеството, установено по силата на Споразумението за ЕИП, което предвижда изпълнението на програмите с решение съгласно посоченото споразумение. Могат да участват и трети държави на основание на други правни инструменти. В настоящия регламент следва да се въведе специална разпоредба за предоставяне на необходимите права и достъп на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, OLAF и Европейската сметна палата, за да могат да упражняват правомощията си в пълна степен.
- (26) Към настоящия регламент се прилагат хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета въз основа на член 322 от ДФЕС. Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят по-конкретно реда и условията за установяване и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди и непряко изпълнение, като предвиждат проверки на отговорността на финансовите участници.

---

¹ *Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).*

Правилата, приети въз основа на член 322 от ДФЕС, също се отнасят до защитата на бюджета на Съюза в случай на широко разпространено незачитане на принципите на правовата държава в държавите членки, тъй като зачитането на принципите на правовата държава е важна предпоставка за добро финансово управление и ефективно финансиране от ЕС.

(26a) *Предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на бюджета на Съюза в случай на общи недостатъци по отношение на принципите на правовата държава в държавите членки има за цел да осигури на Съюза по-добра защита на нейния бюджет, когато слабостите в областта на върховенството на закона накърняват или застрашават доброто финансово управление или финансовите интереси на Съюза. То следва да допълва програмата „Права и ценности“, чиято роля е различна, а именно да финансира политиките в съответствие с основните права и европейските ценности, които имат за своя основна грижа живота и участието на хората.*

(27) Съгласно [позоваването трябва да се актуализира в съответствие с новото решение относно ОСТ: член 94 от Решение 2013/755/ЕС на Съвета¹] физически лица и организации, установени в отвъдморски страни и територии, имат право да получават финансиране при спазване на правилата и целите на програмата и на евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната отвъдморска страна или територия. *При изпълнението на програмата трябва да се вземат предвид наложените ограничения от отдалечеността на ОСТ и тяхното ефективно участие в програмата трябва да бъде предмет на системно наблюдение и оценка.*

(28) Предвид важността на справянето с проблема с изменението на климата, в съответствие с ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение и целите на ООН за устойчиво развитие, тази програма ще

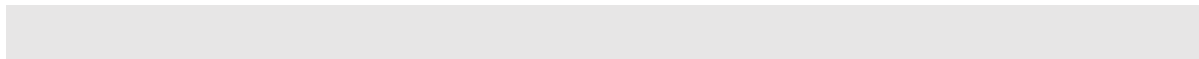
¹ Решение 2013/755/ЕС на Съвета от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

допринесе за интегриране на действията по климата и за постигане на общата цел от 25 % от разходите на бюджета на ЕС за подкрепа на целите, свързани с климата, **в рамките на МФР за периода 2021 – 2027 г., и на годишната цел от 30% във възможно най-кратък срок, но най-късно до 2027 г.** Съответните действия ще бъдат определени по време на подготовката и изпълнението на програмата и преразгледани в контекста на средносрочната оценка.

(29) Съгласно параграфи 22 и 23 от Междуетноститутуционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. съществува необходимост от оценка на настоящата програма въз основа на информацията, събрана чрез конкретни изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват свръхрегулирането и административната тежест, по-специално за държавите членки. Когато е целесъобразно, тези изисквания могат да включват измерими показатели като основа за оценяване на последиците от програмата по места.

(30) За да **се допълни настоящият** регламент, **с оглед на осъществяването на програмата и гарантирането на ефективна оценка на нейния напредък спрямо поставените цели**, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с **работните програми съгласно член 13** и показателите, посочени в членове 14 и 16 и приложение II. От особено значение е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, определени в Междуетноститутуционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. По-специално, с цел осигуряване на равностойно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават системно достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

ПРИЕХА НАСТОЯЩА РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава програма **„Гражданство, равенство, права и ценности“** („програмата“).

С него се определят целите на програмата, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Цели на програмата

1. Общата цел на програмата е да насърчава и защитава правата и ценностите, залегнали в Договорите, **Хартата и международни конвенции за правата на човека, по-специално** чрез подкрепа на организациите на гражданското общество **и други заинтересовани страни, развиващи дейност на местно, регионално, национално и международно равнище, както и чрез насърчаване на гражданското и демократичното участие**, с цел поддържането **и по-нататъшното развитие на отворени, основани на правата, демократични, равнопоставени и приобщаващи общества, ръководени от принципите на правовата държава.**
2. В рамките на общата цел, посочена в параграф 1, програмата има следните конкретни цели, които съответстват на направленията:
  - а) **да защитава и насърчава ценностите на Съюза (направление „Ценности на Съюза“),**

- а) да утвърждава **■** правата, **недискриминацията**, равенството, **включително равенството между половете** и да стимулира **напредъка на интегрирането на принципа на равенство между половете** (направление „Равенство, права и равенство между половете“),
- б) да насърчава ангажираността и участието на гражданите в демократичния живот на Съюза, **както и обмена между гражданите на различни държави членки и да повишава осведомеността относно общата европейска история** (направление „Гражданска ангажираност и участие“),
- в) борба с насилието, **включително основаното на пола насилие** (направление „Дафне“).

Член 2а

Направление „Ценности на Съюза“

В рамките на общата цел, определена в член 2, параграф 1, и в рамките на конкретната цел, определена в член 2, параграф 2, буква -а), програмата се съсредоточава върху защитата, насърчаването и повишаването на осведомеността относно правата, като предоставя финансова подкрепа на организациите на гражданското общество, които работят на местно, регионално и транснационално равнище при насърчаването и култивирането на тези права, като по този начин засилва защитата и насърчаването на ценностите на Съюза и зачитането на принципите на правовата държава и допринася за изграждането на един по-демократичен Съюз, демократичен диалог, прозрачност и добро управление.

Член 3

Направление „Равенство, права и равенство между половете“

В рамките на общата цел, определена в член 2, параграф 1, и на конкретната цел, определена в член 2, параграф 2, буква а), програмата поставя акцент върху:

- а) *насърчаване на равенството и предотвратяването и борбата с неравенствата и дискриминацията, основани на пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждания, възраст или сексуална ориентация и спазване на принципа за недискриминация на основанията, посочени в член 21 от Хартата;*
- б) *подкрепа, усъвършенстване и прилагане на всеобхватни политики:*
- i) за насърчаване на пълноценното упражняване от жените на техните права, равенството между половете, включително равновесието между професионалния и личния живот, овластяването на жените и интегрирането на принципа на равенство между половете*
  - ii) за насърчаване на недискриминацията и нейното интегриране;*
  - iii) за борба с расизма, ксенофобията и всички форми на нетърпимост, включително хомофобия, бифобия, трансфобия и интерфобия и нетърпимост въз основа на половата идентичност, както онлайн, така и офлайн;*
  - iv) за защита и утвърждаване на правата на детето;*
  - v) за насърчаване, защита и контрол на правата на хората с увреждания;*
- ба) *за защита и утвърждаване на произтичащите от европейското гражданство права и правата на защита на личните данни.*

Член 4

Направление „Гражданска ангажираност и участие“

В рамките на *общата цел, определена в член 2, параграф 1 и в рамките на конкретната цел, определена в член 2, параграф 2, буква б)* Програмата поставя акцент върху:

- а) *подкрепа за проекти, насочени към възпоменаването на определящите събития в съвременната европейска история, включително причините и последиците от авторитарни и тоталитарни режими, както и към повишаване на осведомеността сред европейските граждани относно тяхната обща история, култура, културно наследство и ценности, като по този начин се подобрява тяхното разбиране на за Съюза и неговите произход, цел, многообразие и постижения, както и значението на взаимното разбирателство и толерантност;*
- б) *насърчаване на участието на гражданите и представителните организации, и приноса им към демократичния и гражданския живот на Съюза чрез оповестяване и публичен обмен на техните мнения във всички области на дейност на Съюза;*
- ба) *насърчаване на обмена между граждани от различни държави, по-специално посредством побратимяване на градове и мрежи от градове, така че да им се даде практическо преживяване на богатството и многообразието на общото наследство на Съюза и да осъзнаят, че представляват основата за едно общо бъдеще.*

Член 5

Направление „Дафне“

В рамките на общата цел, определена в член 2, параграф 1, и в рамките на конкретната цел, определена в член 2, параграф 2, буква в), програмата поставя акцент върху:

- а) *предотвратяване и борба на всички равнища с всички форми на основано на пола насилие срещу жените и момичетата и с домашното насилие, също така чрез насърчаване на определените от Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (Конвенцията от Истанбул) стандарти; както и*

- а) предотвратяване и борба с всички форми на насилие над деца, млади хора **■**, както и с насилието над други изложени на риск групи, **например ЛГБТИК лица и хората с увреждания**;
- б) да подкрепя и защитава **всички преки и непреки жертви** на подобно насилие, **като например жертвите на домашното насилие, упражнявано в рамките на семейството или насилието в интимни връзки, включително спрямо деца, останали сираци вследствие на домашни престъпления, както и да подкрепя и осигурява еднакво ниво на защита в целия Съюз за жертвите на основаното на пола насилие.**

Член 6

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата за периода 2021 – 2027 г. е **1 627 000 000 EUR по цени за 2018 г. [1 834 000 000 EUR по текущи цени]**.
2. В рамките на сумата, посочена в параграф 1, следната индикативна сума се разпределя за долупосочената цел:

- а) **754 062 000 EUR по цени за 2018 г. [850 000 000 EUR по текущи цени] (т.е. 46,34% от общия финансов пакет) за специфичните цели, посочени в член 2, параграф 2, буква -а);**
- а) **429 372 000 EUR по цени за 2018 г. [484 000 000 EUR] (т.е. 26,39% от общия финансов пакет) за специфичните цели, посочени в член 2, параграф 2, букви а) и в);**
- б) **443 566 000 EUR по цени за 2018 г. [500 000 000 EUR (т.е. 27,26% от общия финансов пакет) за специфичните цели, посочени в член 2, параграф 2, буква б).**

Комисията разпределя най-малко 50% от сумите, посочени в букви -а) и а) на първа алинея от настоящия параграф, за подкрепа на дейности на организации на гражданското общество, от които най-малко 65% се

предоставят на местни и регионални организации на гражданското общество.

Комисията не се отклонява от разпределените процентни дялове във финансовия пакет, определени в приложение -I, с повече от пет процентни пункта. Ако се наложи да се превиши това ограничение, Комисията се оправомощава да приеме делегирани актове в съответствие с член 16 за изменение на приложение -I, за да промени с между 5 и 10 процентни пункта разпределените проценти от средствата по програмата.

3. Сумата, посочена в параграф 1, може да бъде използвана за техническа и административна помощ за изпълнението на програмата, например подготвителни, мониторингови, контролни и одитни дейности и дейности за оценка, включително корпоративни информационни системи, проучвания, срещи на експерти, съобщения относно приоритетите и областите, свързани с общите цели на програмата.
4. Без да се засяга Финансовият регламент, разходите за действия, произтичащи от проекти, включени в първата работна програма, могат да бъдат допустими от 1 януари 2021 г.
5. Ресурсите, отпуснати на държавите членки в режим на споделено управление, могат по искане на държавите членки *или по искане на Комисията* да бъдат прехвърлени към програмата. Комисията изпълнява тези ресурси пряко в съответствие с член 62, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент. Когато е възможно, тези ресурси се изразходват в полза на държавата членка.

Член 7

Трети държави, асоциирани към програмата

1. Програмата е отворена за следните държави, при условие че са изпълнени следните условия:

- а) членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейско икономическо пространство (ЕИП) — в съответствие с условията, определени в Споразумението за ЕИП;
- б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални държави кандидатки — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- в) държави, попадащи в обхвата на Европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави.
- г) Други трети държави, в съответствие с условията, определени в специално споразумение относно участието на трети държави за програма на Съюза, при условие че споразумението:

- осигурява справедлив баланс по отношение на вноските и обезщетенията на третата държава, която участва в програми на Съюза;
- определя условията за участие в програмите, включително изчисляването на финансовите вноски на отделните програми и административните им разходи. Тези вноски представляват целеви приходи по член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.
- не предоставя на третата държава правомощия за вземане на решения по отношение на програмата;
- гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.

Член 8

Изпълнение и форми на финансиране от ЕС

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление с органите, определени в член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.
2. Програмата може да предоставя финансиране чрез всяка една от формите, предвидени във Финансовия регламент.
3. [Евентуални вноски за взаимен застрахователен механизъм могат да покриват риска, свързан с възстановяването на средства, дължими от получателя, и се смятат за достатъчна гаранция по Финансовия регламент. Прилагат се разпоредбите, предвидени в член [X] от Регламент (ЕС) № XXX [приемник на Регламента относно Гаранционния фонд].

Член 9

Вид дейности

Дейностите, допринасящи за постигането на конкретна цел, посочена в член 2, може да получат финансиране съгласно настоящия регламент. По-специално дейностите, посочени в приложение I, са допустими за финансиране.

Член 9а

Група за граждански диалог

Комисията създава „Група за граждански диалог“, която има за цел да осигури редовен, открит и прозрачен диалог с бенефициентите на програмата и с други заинтересовани страни с цел обмен на опит и добри практики и обсъждане на промените в политиката в рамките на областите и целите, обхванати от програмата, и свързаните с нея сфери.

ГЛАВА II

БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА

Член 10

Безвъзмездни средства

1. Безвъзмездните средства по програмата се отпускат и управляват в съответствие с дял VIII от Финансовия регламент.
2. Комитетът за оценка може да бъде съставен от външни експерти.

Член 11

Кумулативно[, допълнително]и комбинирано финансиране

1. Действие, за което е предоставен принос по програмата, може да получи принос и по друга програма на Съюза, в т.ч. и от фондове със споделено управление, при условие че приносът не покрива едни и същи разходи.
[Кумулативното финансиране не може да надвишава общата стойност на допустимите разходи за действието, а подкрепата от различни програми на Съюза може да бъде изчислена на пропорционална основа].
2. Когато програмата и фондовете със споделено управление, посочени в член 1 от Регламент (ЕС) XX [ROP] предвиждат съвместна финансова подкрепа за една и съща дейност, тази дейност се изпълнява в съответствие с правилата, установени в настоящия регламент, включително правилата относно възстановяването на недължимо платените суми.
3. Дейности, които са допустими за финансиране по програмата и съответстват на условията, посочени във втора алинея, могат да бъдат идентифицирани с цел финансирането им от фондовете със споделено управление. В този случай се прилагат процентите на съфинансиране и правилата за допустимост, предвидени в настоящия регламент.

Дейностите, посочени в първа алинея, трябва да отговарят на следните кумулативни условия:

- а) били са оценени в покана за представяне на предложения по линия на програмата;
- б) отговарят на минималните изисквания за качество на въпросната покана за представяне на предложения;
- в) те не могат да бъдат финансирани по тази покана за представяне на предложения поради бюджетни ограничения.

Дейностите се изпълняват от управляващия орган, посочен в член [65] от Регламент (ЕС) XX [ROP], в съответствие с правилата, определени в посочения регламент, както и със специфични за фонда правила, включително правила относно финансовите корекции.“

Член 12

Допустими субекти

1. В допълнение към критериите, определени в [член 197] от Финансовия регламент, се прилагат и критериите за допустимост, определени в параграфи 2 и 3.
2. Допустими са следните субекти:
  - а) правни субекти, установени в която и да е от следните държави:
    - държава членка или отвъдморска страна или територия, свързана с нея;
    - трета държава, асоциирана към програмата, **с изключение на специфичната цел, посочена в член 2, параграф 2, буква -а);**
  - б) всеки правен субект, учреден съгласно съюзното право, или всяка международна организация;

3. Безвъзмездни средства за оперативни разходи може да бъдат отпуснати без покана за представяне на предложения на Европейската мрежа на националните органи за равно третиране (EQUINET) **по силата на член 6, параграф 2, буква а)** за покриване на разходите, свързани с нейната постоянна работна програма.

ГЛАВА III

ПРОГРАМИРАНЕ, МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА И КОНТРОЛ

Член 13

Работна програма и многогодишни приоритети

1. Програмата се **осъществява** чрез работните програми, посочени в член 110 от Финансовия регламент.
2. **На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове** в съответствие с член 16 за **допълване на настоящия регламент чрез определяне на целесъобразната работна програма.**

Член 14

Мониторинг и докладване

1. Показателите за докладване относно напредъка на програмата по отношение на постигането на конкретните цели, определени в член 2, са посочени в приложение II.
2. За да се гарантира ефективна оценка на напредъка на програмата към постигане на целите ѝ, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 16, да разработи разпоредби за установяването на рамка за мониторинг и оценка, включително чрез изменения на приложение II, както и да преразглежда и да допълва показателите, когато това е необходимо.

3. Системата за отчитане на изпълнението гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на програмата и на нейните резултати. За тази цел на получателите на средства от Съюза и на държавите членки се налагат пропорционални изисквания за докладване.

Член 15

Оценка

1. Провеждат се навременни оценки, които да послужат в процеса на вземане на решения.
2. Междинната оценка на програмата се извършва, след като за изпълнението на програмата се натрупа достатъчно информация, но не по-късно от четири години след започване на изпълнението на програмата. В междинната оценка се вземат предвид резултатите от оценката на въздействието в дългосрочен план на предшестващите програми (програма „Права, равенство и гражданство“ и програма „Европа за гражданите“).
3. В края на изпълнението на програмата, но не по-късно от четири години след края на периода, посочен в член 1, Комисията извършва окончателна оценка на програмата.
4. Комисията представя заключенията от оценките, придружени от нейните наблюдения на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

Член 16

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в **членове 13 и 14**, се предоставя на Комисията до 31 декември 2027 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в **членове 13 и 14**, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета. ***Въз основа на Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество гражданите и други заинтересовани страни могат да изразяват мнението си относно проекта на текста на делегиран акт в рамките на срок от четири седмици. С Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите се провеждат консултации по проекта на текста въз основа на опита на неправителствените организации и местните и регионалните органи по отношение на изпълнението на програмата.***
6. Делегиран акт, приет съгласно **член 13 или** член 14, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 17

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва в програмата по силата на решение в рамките на международно споразумение или по силата на друг правен инструмент, третата държава предоставя правата и достъпа, необходими на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и Европейската сметна палата, за да упражняват в пълна степен съответните си правомощия. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, както е предвидено в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно разследванията, провеждани от OLAF.

ГЛАВА IV

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 18

Информация, комуникация и публичност

1. Получателите на финансиране от Съюза посочват неговия произход и гарантират видимостта на финансирането от Съюза (по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях), като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на програмата и нейните действия и резултати. Финансовите ресурси, отпуснати на програмата, допринасят също така за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите, посочени в член 2.

Член 18а

Звена за контакт по програмата

Всяка държава членка може да създаде звена за контакт по програмата. Те отговарят за предоставянето на безпристрастни насоки, практическа информация и помощ на заявителите, заинтересованите страни и бенефициентите по програмата по отношение на всички аспекти на програмата, включително във връзка с процедурата за кандидатстване, разпространението на лесна за ползване информация и резултатите от програмата, запитванията за партньори, обучение и други формалности. Звената за контакт изпълняват своите функции независимо.

Член 20

Отмяна

Регламент (ЕО) № 1381/2013 и Регламент (ЕО) № 390/2014 се отменят, считано от 1 януари 2021 г.

Член 21

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на съответните дейности — до тяхното приключване — съгласно Регламент (ЕС) № 1381/2013 и Регламент (ЕС) № 390/2014, които продължават да се прилагат за съответните действия до тяхното приключване.
2. Финансовият пакет за програмата може да обхваща и разходи за техническа и административна помощ, необходими, за да се гарантира преходът между програмата и мерките, приети по предшестващите я програми, създадени с Регламент (ЕС) № 1381/2013 и Регламент (ЕС) № 390/2014.
3. Ако е необходимо, в бюджета могат да се записват бюджетни кредити за поети задължения след 2027 г. за покриване на разходите, предвидени в

член 6, параграф 3, с цел да се гарантира управлението на действията, които не са приключили до 31 декември 2027 г.

Член 22

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ -I

Наличните средства по програмата, посочени в член 6, параграф 1, се разпределят, както следва:

а) в рамките на сумата, посочена в член 6, параграф 2, буква а):

- *най-малко 15% за дейности за изпълнение на специфична цел по член 3, буква б), подточка (i);*
- *най-малко 40% за дейности за изпълнение на специфичните цели по член 5, буква -а); както и*
- *най-малко 45% за дейности за изпълнение на специфичните цели по член 3, буква а) и б), подточки (ii) до (v) и буква в) и член 5, букви а) и б);*

б) в рамките на сумата, посочена в член 6, параграф 2, буква б):

- *15% за дейности, свързани с паметта за миналото;*
- *65% за дейности, свързани с демократичното участие;*
- *10% за дейности, свързани с популяризиране; както и*
- *10% за дейности, свързани с администрацията.*

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Дейности, подпомагани от програмата

Общите и конкретните цели на програмата, **определени** в член 2, ще се осъществяват по-специално чрез подпомагане на следните дейности:

- а) повишаване на осведомеността, **популяризиране и** разпространение на информация с цел подобряване на познаването на **правата и ценностите и на** политиките **■ в рамките на областите и целите, обхванати** от програмата;
- б) взаимно обучение чрез **обмена** на добри практики между заинтересованите страни с цел подобряване на познаването и взаимното разбиране;
- в) аналитични **■** мониторингови дейности за подобряване на разбирането на ситуацията в държавите членки и на равнището на **Съюза** в обхванатите от програмата области, както и за подобряване на прилагането на правото **на ЕС, на политиките и ценностите в държавите членки, като например дейности за включване например на събирането на данни и статистическа информация; разработването на общи методи и — по целесъобразност — показатели или ориентири за сравнение; проучвания, изследвания, анализи и допитвания; оценки; оценка на въздействието; изготвянето и публикуването на ръководства, доклади и образователни материали;**
- г) обучение на съответните заинтересовани страни с цел подобряване на познанията им относно политиките и правата в **областите, обхванати от програмата;**
- д) разработване и поддръжка на инструменти за информационни и комуникационни технологии (ИКТ);
- да) **подкрепа за организациите на гражданското общество и заинтересованите страни с нестопанска цел, активни в областите на програмата, с цел увеличаване на капацитета им за реагиране и за**

гарантиране на подходящ достъп за всички граждани до техните услуги, консултации и спомагателни дейности;

- дб) подкрепа за организациите на гражданското общество и заинтересованите страни с нестопанска цел, активни в областта на програмата, да провеждат дейности по застъпничество с цел популяризиране на правата, като по този начин също така укрепват защитата и насърчаването на ценностите на Съюза и спазването на принципите на правовата държава и допринасят за демократичния диалог, прозрачността и доброто управление, включително в случаи на свиващо се пространство за гражданското общество;*
- е) повишаване на осведомеността сред гражданите, особено младите хора, относно европейската култура, културното наследство, идентичността и историята , включително по отношение на тоталитарните и авторитарните режими и други определящи моменти от най-новата история на Европа, с цел укрепване на паметта и ангажираността на европейските граждани към Съюза и насърчаване на толерантността, взаимното разбирателство, межкултурния диалог и зачитането на многообразието;*
- ж) обединяване на █ граждани от различни националности и култури, като им се дава възможност да участват в дейности по побратимяване на градове и проекти на гражданското общество, като по този начин се създават условия за по-изразен подход „от долу нагоре“ и насърчаване на гражданското и демократичното участие*
- з) насърчаване и улесняване на активното и приобщаващо участие в изграждането на по-демократичен Съюз, както и повишаване на осведомеността за правата и ценностите чрез подкрепа за организациите на гражданското общество*
- и) развитие на капацитета на европейските мрежи за насърчаване и доразвиване на законодателните актове на Съюза, ценностите, целите на политиката и стратегиите █ ;*

- й) финансиране на техническата и организационната подкрепа за изпълнение на Регламент [(ЕС) № 211/2011], като по този начин се подкрепя упражняването от страна на гражданите на правото да предлагат и подкрепят европейски граждански инициативи;
- к) подобряване на знанията за програмата и на разпространението и прехвърлимостта на резултатите от нея, както и насърчаване на работата, включително чрез създаване и подкрепа на *звена за контакт по програмата* ■ .

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Показатели

Програмата ще подлежи на мониторинг въз основа на набор от показатели, предназначени за измерване на това до каква степен са били постигнати общите и специфичните цели на програмата и с цел намаляване на административната тежест и разходите. За целта ще бъдат събирани данни по отношение на следния набор от ключови показатели.

Брой на хората, до които е достигнато чрез: i) дейности по обучение; ii) дейности за взаимно обучение и обмен на добри практики; iii) дейности за повишаване на осведомеността, информация и разпространение.
Брой на организациите, до които е достигнато чрез дейности за подкрепа и изграждане на капацитет;
Брой на транснационалните мрежи и инициативи, насочени към европейската памет и наследство в резултат на намесата на програмата.

Всички отделни данни се разбиват по пол, когато това е възможно; в междинните и окончателните оценки на програмата се поставя акцент върху всяко направление и върху всяка дейност и се включват аспекти, свързани с равенството между половете, както и се оценява въздействието върху равенството между половете.